

17. WIELKOPOLSCY LAUREACI NAGRODY IM. OSKARA KOLBERGA „ZA ZASŁUGI DLA KULTURY LUDOWEJ”

Nagroda im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej” ustanowiona została w 1974 roku. To najbardziej prestiżowe wyróżnienie dla osób działających na rzecz zachowania i upowszechniania kultury ludowej i tradycyjnej. Konkurs ogłasza Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a organizatorem wydarzenia jest (w imieniu Ministra) Instytut Muzyki i Tańca współpracujący z Muzeum Wsi Radomskiej – Oddział Muzeum im. Oskara Kolberga w Przysusze oraz Fundacją „Cepelia” Polska Sztuka i Rękodzieło. Oceny wniosków konkursowych dokonuje Komisja, składająca się z reprezentantek i reprezentantów takich dziedzin jak: etnografia, etnologia, antropologia kultury, kulturoznawstwo, językoznawstwo, etnomuzykologia, etnochoreologia.

Patronem nagrody jest Oskar Kolberg – badacz i dokumentalista, kompozytor i muzyk, etnograf i folklorysta. Jego wizerunek widnieje na medalu nagrody, który zaprojektowany został w 1974 roku przez Annę Jarnuszkiewicz, absolwentkę Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych we Wrocławiu.

Nagroda przyznawana jest w 6 kategoriach:

Kategoria I

Nagroda dla twórców ludowych reprezentujących takie dziedziny sztuki ludowej, rzemiosła i rękodzieł jak: rzeźba, malarstwo (w tym malarstwo na szkle), tkactwo, hafciarstwo i koronkarstwo, plecionkarstwo, garncarstwo, kowalstwo artystyczne i metaloplastyka, stolarstwo i snycerstwo, zabawkarstwo oraz zdobnictwo obrzędowe (w tym: wycinanki, palmy, pisanki, pająki, szopki, kwiaty bibułkowe, pieczywo obrzędowe itp.). W tej kategorii nagrodę przyznaje się również instrumentalistom, tancerzom, śpiewakom oraz budowniczym instrumentów muzycznych.

Kategoria II

Nagroda dla twórców zajmujących się literaturę ludową, dla pisarzy i poetów.

Kategoria III

Nagroda dla kapel ludowych.

Kategoria IV

Nagroda dla zespołów folklorystycznych.

Kategoria V

Nagroda dla działaczy społeczno-kulturalnych, którzy popularyzują ludową twórczość artystyczną, a także dla badaczy i naukowców podejmujących w swych pracach tematykę polskiej kultury, sztuki ludowej i folkloru.

Kategoria VI

Nagroda dla instytucji (w tym muzeów i stowarzyszeń) zasłużonych dla rozwoju sztuki ludowej i folkloru w Polsce.

W latach 1974-2020 spośród 774 nagrodzonych, aż 58 osób i instytucji pochodziło z Wielkopolski.

Autorka: Anna Weronika Brzezińska

BIBLIOGRAFIA:

Brzezińska A. W.

2013 *Wielkopolscy laureaci Nagrody im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej”*, [„Przegląd Wielkopolski. Kultura. Historia. Ekorozwój. Turystyka”](#), 1 (107), s. 54–61.

2019 *Wielkopolscy laureaci Nagrody im. Oskara Kolberga. Pomiędzy pamięcią zbiorową a ochroną niematerialnego dziedzictwa kulturowego*, w: A. W. Brzezińska, K. Smyk (red.), [Festiwale, konkursy, przeglądy a ochrona niematerialnego dziedzictwa kulturowego](#), t. 4, seria: „Niematerialne dziedzictwo kulturowe w Polsce i jego ochrona”, Lublin-Wrocław-Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Narodowy Instytut Dziedzictwa, s. 285-298.

Krzyżńska D., Milewska M.

2019 *44. edycja Nagrody im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej” w 2019 roku*, „Dziedzictwo kulturowe wsi”, 4, s. 155-157.

Machowska M.

2014 *Nagroda im. Oskara Kolberga dla wielkopolskiej twórczyni ludowej*, [„Przegląd Wielkopolski. Kultura. Historia. Ekorozwój. Turystyka”](#), 1 (103), s. 73.

ŹRÓDŁA INTERNETOWE:

[Nagroda im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej”](#)

WYKAZ LAUREATEK I LAUREATÓW WG. KATEGORII

KATEGORIA I Twórczość plastyczna, zdobnictwo, rękodzieło i rzemiosło ludowe, folklor muzyczno-taneczny

1.	Tomasz Śliwa	powiat nowotomyski, Zbąszyń	1974	Dziedzina nagrody: Muzyka. Instrumentalista. Dudziarz. Skrzypek
2.	Leonard Śliwa	powiat wolsztyński,	1974	Dziedzina nagrody: Muzyka.

		Wolsztyn		Instrumentalista. Skrzypek	Dudziarz.
3.	Helena Bernasowska	powiat koniński, Golina	1975	Dziedzina nagrody: Rękodzieło. Hafciarka	Plastyka.
4.	Aleksandra Czelusta	powiat kaliski, Lisków	1976	Dziedzina nagrody: Rękodzieło. Hafciarka	Plastyka.
5.	Edward Ignys	powiat kościański, Śmigiel	1987	Dziedzina nagrody: Instrumentalista. Skrzypek	Muzyka. Dudziarz.
6.	Stanisław Korpa	powiat poznański, Jeziory	1989	Dziedzina nagrody: Malarz. Rzeźbiarz	Plastyka.
7.	Władysław Baranowski	Poznań	1989	Dziedzina nagrody: Instrumentalista	Muzyka.
8.	Jadwiga Hirt	powiat nowotomyski, Chrośnica	1989	Dziedzina nagrody: Rękodzieło. Hafciarka	Plastyka.
9.	Czesław Prządka	powiat nowotomyski, Zbąszyń	1990	Dziedzina nagrody: Instrumentalista	Muzyka.
10.	Tadeusz Czwardoń	Ostrów Wielkopolski	1992	Dziedzina nagrody: Instrumentalista	Muzyka.
11.	Gertruda Kubicka	powiat nowotomyski, Zbąszyń	1993	Dziedzina nagrody: Rękodzieło. Hafciarka	Plastyka.
12.	Pelagia Pietrzak	powiat koniński, Golina	1993	Dziedzina nagrody: Rękodzieło. Hafciarka	Plastyka.
13.	Józefa Sławińska	powiat gostyński, Chumiętki	1997	Dziedzina nagrody: Rękodzieło. Hafciarka. Kopczarka. Muzyka. Śpiewaczka. Tancerka	Plastyka.
14.	Maria Kabała	Biskupizna, powiat gostyński, Krobia	1997	Dziedzina nagrody: Śpiewaczka. Tancerka. Rękodzieło. Kopczarka	Muzyka. Plastyka.
15.	Stanisława Puślednik	powiat gostyński, Żychlewo	1998	Dziedzina nagrody: Śpiewaczka. Tancerka. Literatura ludowa	Muzyka.
16.	Maria Majchrzak	powiat gostyński, Skoraszewice	2001	Dziedzina nagrody: Śpiewaczka. Tancerka	Muzyka.
17.	Marian Kubicki	powiat nowotomyski, Przyprostynia	2004	Dziedzina nagrody: Skrzypek	Muzyka.
18.	Stanisław Kubiak	Biskupizna, powiat gostyński, Sułkowice	2006	Dziedzina nagrody: Instrumentalista. Dudziarz	Muzyka.
19.	Henryk Skotarczyk	powiat nowotomyski, Zbąszyń	2008	Dziedzina nagrody: Instrumentalista	Muzyka.
20.	Eugenia Wieczorek	Jarocin	2013	Dziedzina nagrody: Rękodzieło	Plastyka.
21.	Stanisława Kowalska	powiat Jarociński, Golina	2018	Dziedzina nagrody: Rękodzieło. Hafciarka. Twórczyni czepców	Plastyka.
22.	Romuald Jędraszak	powiat Poznański, Kostrzyn	2018	Dziedzina nagrody: i nauczyciel gry na wielkopolskich instrumentach ludowych	Muzyk

KATEGORIA II Pisarstwo ludowe

1.	Józef Chojnacki	powiat poznański, Gułtowy	2000	Dziedzina nagrody: ludowa	Literatura
----	-----------------	------------------------------	------	------------------------------	------------

KATEGORIA III Kapele ludowe

1.	Kapela Dudziarzy z Rawicza	Rawicz	1978	Dziedzina nagrody:	Muzyka
2.	Kapela Dudziarzy z Wielkopolski – Antoni	powiat Topólko	rawicki, 1983	Dziedzina nagrody:	Muzyka

	Krzyżoszczak i Stanisław Nawrot z Topólka			
3.	Kapela Dudziarzy z Domachowa	powiat gostyński, Domachowo	1984	Kapele ludowe. Dziedzina nagrody: Muzyka
4.	Kapela Franciszka Hirta „Chrośniczanie” z Chrośnicy	powiat nowotomyski, Chrośnica	1988	Kapele ludowe. Dziedzina nagrody: Muzyka
5.	Maria i Władysław Orlikowie	Szamotuły	1989	Dziedzina nagrody: Muzyka. Śpiewaczka. Tancerz
6.	Dziecięco-Młodzieżowa Kapela Dudziarska z Leszna	Leszno	2001	Dziedzina nagrody: Muzyka
7.	Kapela Dudziarska „Manugi” z Bukówca Górnego	powiat leszczyński, Bukówiec Górny	2006	Dziedzina nagrody: Muzyka

KATEGORIA IV Zespoły folklorystyczne

1.	Wielkopolski Zespół Pieśni i Tańca „Toštoki” z Poznańskiego i jego kierowniczką Franciszką Tomaczkową	powiat średzki, Pięczkowo	1975	Dziedzina nagrody: Muzyka
2.	Zespół Regionalny z Bukówca Górnego	powiat leszczyński, Bukówiec Górny	1979	Dziedzina nagrody: Muzyka
3.	Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Szamotuły”	Szamotuły	1985	Dziedzina nagrody: Muzyka
4.	Zespół Folklorystyczny „Wesele Przyprostyńskie”	powiat nowotomyski, Przyprostynia	1986	Dziedzina nagrody: Muzyka
5.	Zespół Obrzędowy Górali Czadeckich „Jastrowiaczy”	powiat złotowski, Jastrowie	1997	Dziedzina nagrody: Muzyka
6.	Zespół „Biskupianie” z Domachowa	powiat gostyński, Domachowo	1999	Dziedzina nagrody: Muzyka
7.	Zespół Regionalny „Goliniacy” z Gminy Golina	powiat koniński, Golina	2005	Dziedzina nagrody: Muzyka
8.	Zespół Folklorystyczny „Wielkopolanie”	Poznań	2005	Dziedzina nagrody: Muzyka
9.	Zespół Pieśni Ludowej „Duszniczanka”	powiat szamotulski, Duszniki	2012	Dziedzina nagrody: Muzyka

KATEGORIA V Działalność naukowa, dokumentacyjna, animacja i upowszechnianie kultury ludowej

1.	Jan Bzdęga	powiat gostyński, Domachowo	1977	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, upowszechnianie, animacja
2.	prof. Józef Burszta	Poznań	1977	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, upowszechnianie, animacja
3.	dr Stanisław Błaszczyk	Poznań	1979	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, upowszechnianie, animacja
4.	Antoni Janiszewski	powiat nowotomyski, Zbąszyń	1985	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, upowszechnianie, animacja
5.	Mirosława Bobrowska	Poznań	1990	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, upowszechnianie, animacja
6.	Stanisław Chmielowski	Leszno	1992	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, upowszechnianie,

				animacja
7.	Anna i Franciszek Brzeskotowie	powiat krotoszyński, Szymanów	1993	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, animacja upowszechnianie,
8.	Janina Foltynowa	Szamotuły	1994	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, animacja upowszechnianie,
9.	Aleksandra Wojciechowska	Poznań	1995	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, animacja upowszechnianie,
10.	Anna Markiewicz	powiat leszczyński, Bukówiec Górny	1996	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, animacja upowszechnianie,
11.	prof. Bogusław Linette	Poznań	1997	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, animacja upowszechnianie,
12.	dr Jarosław Lisakowski	Poznań	2004	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, animacja upowszechnianie,
13.	Danuta Pawlak	Poznań	2011	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, animacja upowszechnianie,
14.	Prof. Anna Szyfer	Poznań	2016	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, animacja upowszechnianie,
15.	Joanna Prętkowska	powiat gostyński, Domachowo	2018	Dziedzina nagrody: Regionalistka, animatorka kultury biskupiańskiej
16.	Elżbieta Krzyżaniak-Miller Agata Skrukwa	Poznań	2019	Dziedzina nagrody: Badaczki i autorki opracowań spuścizny rękopiśmiennej i biografii Oskara Kolberga

KATEGORIA VI Wyróżnienia honorowe dla instytucji i organizacji społecznych zasłużonych w opiece i upowszechnianiu kultury ludowej

1.	Zespół Redakcji Dzieł Wszystkich Oskara Kolberga w Poznaniu	Poznań	1993	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, animacja upowszechnianie,
2.	Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Stanisława Moniuszki w Zbąszyniu	powiat nowotomyski, Zbąszyń	2006	Dziedzina nagrody: Działalność naukowa, animacja upowszechnianie,
3.	Towarzystwo Bambrów Poznańskich	Poznań	2019	Dziedzina nagrody: Popularyzator folkloru